

Судаарыстыбабытполитикатын, быраабын уонна экономикатын сүрүннөрүн быйгаарал дойдубут Терүт союзунутар көннөрүүлэри күйлэрийн билигин биңиги ортувтуугар дъүүллээниллэр уонна кэпсэнэр буопла.

Дъон долгуйара уонна саарбабалыра буолоухтаах даңаны. Тобо дэлтэхээ, ити уларыйылар бутун судаарстыг ба, хас биирдий дэлжаргэн, хас биирдий хипи дъялбатын таарыйапптар.

Ону өйдөн турал, 1993
сынлаахха Төрүт сокуоммут хайдах
ылышыныбытын санылаахха. Бу
сүрүн сокуоммут Арассыйба
чахчыга да уустук камз олохко
жирбите. Оччолорго сын-аңаардыгыта
хамнаас кыайан төлөммөт этэ,
бизэрэл да буоллахтарына, уу
харчын ахсыбаттара. Он
сабана харчы сывната туспутуз.
Улсастыбебит тутаах сывнанстара
уларыйан барыгтара. Олохпут
укулаатын атыйахтын аймабыт
хамсаанынартан санаа-оноо түнүүтэ
да баар. Ити сывларга аван дойдүү
политикатын бынааралларыгар
Арассыйданы аваньа ахтыбат буола
сындыбыттара. Сити ыктарылаах
түгэнтэ дойдубутун булатыннаахтык
ыншыллыктан сорнуулааахтык
быытнырыга уодьласпыта.
Судаарыстыба туруктаах буолупутун
хааччыяар ииниттэн Федерация
субъектарыгар уонна бары
регионарыгар биир калим сокуон
эзгетин олохтуур сорук турбута.

1993 сүллаабы норуот буттуун күйөластаанына буулуп иннинэ Арассыйга урукку РСФСР Терүт соконун дъайытынан олорбута. Соконунан чаяның бас биллий ейдебүле суюба, општык ырының сыйынсаннанытын түрүннөн ити сабанаабы аныгы зам көстүүлэрпин -

От ыйын 1 кунуугэр дойдубут
Төрүт соконуугар - Конституцияга
көннөрүүлэри ыйыныыга Бүтүн
Арассызынатаабы куоластаанын
ыйтыллар.

Олох иннин дізки балысқаның сайдар аныкты тәннэ хардылыптырыга Төрүт сокуонта уларытышлар ононтулунулар. Норугт куоластаған байзат уларытышлары килпэрзен бынаарыны ыларыттан Төрүт сокуон уларымыра тутуптуктастын дойдубут Берзеслийнэ Владимир Путин тиісоболысон әлгінде Куоластағанын дың-сарғы опублини турулған тұлсырат тұнудар ыбыллар.

Теруг сақуон бүгүннүү биңиги дойдубут. Ноооппурт бэйзбит уонна обзорорут дыыквапарын быназирар. Улээ уонна социальны сыйыннаныларга правовой уонна юридическая мэхтиялари, тас дойдулары кытта улээлнииз сыйынаны быназирар сүрүн докумоонунан буолар.

Социалын төхөөрөмжийн замансалалтад хамгийн энчилжүүлэх
бүсгүүга, хамгийн төлөвүүрүүн албан юзмийн иттихиэн алоруулж ийнхүү
төхөөрөмжийн замансалалтад хамгийн энчилжүүлэх бүсгүүгээрээ
хамгийн энчилжүүлэх замансалалтад хамгийн энчилжүүлэх бүсгүүгээрээ
хамгийн энчилжүүлэх замансалалтад хамгийн энчилжүүлэх бүсгүүгээрээ

Дылбабытын быһаарар уларыйылар

Арассыйыа субъектарын бырааттарын уонна боломуочуяларын тырыныны кытта сибзэстээх уларыйылары, ирдэбиглэри букатын утарара. Экономика ба ханык суолунан барыбыт, хайдах салалларбыт мунаахсытара. Бу иннэ-кэнэ биллибэт уларыйы хаамылыгыгар политической кириисис тынавбыта. Судаарыстыбаны оннунан хаалларар уонна сайынкаарар инниттэн, кэм-кардии ыйытынан санга Терүт сокусон ылыныглыбыта. Арассыйыа элбах омуктаах норуота, он инигэр Сахабыт сирин олохтоохторо вийеэбүппут. 26 сый устата бу сокуюммут дэйнүн суолтапаабын кэрдерде уонна бэйзтин кыазбын мунурдана илик. Тутаах докумуоммут бигзгрэммитин кэнниттэн дойдуга сокуону уонна бэрэздэгли олохтуурга, биир калим быраап эйзтин үескатынгэ слус улахан үлз барьыта Дын-сэргэ сокусон күүнүгэр итэбэйбитэ, бынны-майги бига турукса киирбитэ.

Биңиги дойдубут уйз чиәппәріттән ордук ізмінз улахан супул-иини барда уонна туюхса да ізміннәмізт уеруїзбі ыпла. Дылғаанназх 90-нүс сыйлаға холстохко, биңиги дохуотуласты - тұн, аан дойду экономикатын сайдытыгыгар оруопбут уонна зізни опохтооңнанда дъайыбыт түнүнан дыуулланәр ылахтаахлыт. Маныжа биңиги сурүн сокуммут тыын супталаваң ким да саарбағабатыгар эрзәнбин.

Билигин аан дойдуга сайдын балысхан тэтиминэн баар, онно сеп тубеңэн, Торут сокуоммут кэм-кэрдийн ыйысытыгар уонна сүсүүр күттапарга эплиэттэнихтээх. Дойдубут Бэрэсдийнээн уонна оробуучай белек юллэрэр көннөрүүлэрээ киэннинк ырыптыллаллар.

Мин Федерация Сэбзитин чилизэн буоларбынан уонна Саха сирин салайзачытынан улэлээбиппинэн бу уларыйыларга бэйэм санаабын этиж тустаахлын. Судаарыстыбаннай дуоңунастаах дьонно. РФ Бырабытальстыбатын чилизниэригэр ирдэбили улаатыннаар, сугэр эллизтинастэрин уонна отчуоттааңыннарын таһымын биллээрдик урдэтэр уларыйылар кириллэрин бинирийбин. Социалнай зөнзээтилистибазлар булучу Төрут сокуунан толоруллуухтаахтар. Биллэр уларыйылар Арассыйы национальнай суверенитетын бөөртгүүг тууламмыттар, аан дойду туонатыгар бынны-майысытынхайбет камигэр бу тирээн турар иддэбиль-буолар Холобур, аан

дойдуу абы уоргуннар Арассыйың
гражданнарын, уонна дойдубут
интэрнэттүүлүк инфраструктурун
бийчилүүлүп, күмчүлүүр
быйнарынылыптары ылыштар
буоллахтарына, бу быйнарынылыптар
билиги дойдубут сиригээр-үотугар
тарбаммат буолаллар. Дойдубут тас
политиката аан дойду ыйыларыгай
дъайар уонна эплияттәнэр кыаҳтанар.

Саха сирин олохтохторун кээж боллуурос долгутар Быйыл сваас нэглийннээн, политиктари кытта кэлэн керсүүрбэр «судаарыстыбаны уескэтэр норуот» дизн ейдебул түнүнан бэйзм керүүбүн эллитим, билигин да санаабын тизрдэбин. Нуучча норуота судаарыстыбаны олохтообута, атын сирдэри-үйттары хөлбоон Арассыйыны кэнэлгитэ, бадансуппутэ. Онууха олохтоо түэлбэдьон норуоттар сомоболоңууларын тэн бэргэлтаах чилиэннэринэн буолбуттара уснаа тух да күэйинтэ суюх биир уолсай тылы булан, нууччалыы кэпсэтэр къахтамыттара. Устуоруйга чахчыга да этэринэн нуучча норуота Арассыйыа атын норуоттарын баянтар дуу, баянлыр дуу соругу xaihan да бааны туруорбатаба. Тарут сокусунка кийрээр уларыты нуучча норуота суударыстыбаны уескэтэр норуот буопуута тухажа төрүүтэнэрин быхааран бизэр. Салгын ереспүүбулукапэр бэйзэрийн субъектарьгар судаарыстыбаний тыллары олохтуур бырааттарын бигаргээтэр. Ол эзэтэр «судаарыстыбаны олохтуур» дизн ейдебул Тарут сокон 68 ыстатыйытын 1 пүүнүн чөрчтиттэн тахсыбат, оннук кыяба суюх.

Өрсөлтүүлүхээбит аата биниги норуоппуг азтывттан уескээбитэй. Саха норуота бийнэхээ региону уескээтээччи, саха тыла төрүт олохтоох омуктар кыпсатэр тыгларынан буюнтар Тылы, күлтүурены, үгэстэри харыстааэн чөл хааллары норуоттан бэйзиттитэн тутулуктаах Хас бийддии норуот уйгутун, туругун бэйзээ онорор, былааар.

Биир ырытыллар тиэмэн судаарыстыба билинни баңылыгар бу көннөрүулар киирдахтарина Бэрсидизин быйыбарыгар ыттар быраабы биэрии туунан булар. Сорох политиктар экспертер Терүт соконнан реформа барынта ала-чу Бэрсидизин болдьобун кытта быначчысыззэтэхкүрдүктүмүк онго сатыллар. Мин иттинэ сепосспелпүн. Дойдубут Бэрсидизине байланыш оннунан хаалларапыгар атын да нымыа баар, холобур Федерация

Сэбзитин кеметүнэн сыйнаарын болох
Өйдүүргүт буолоо, Бэрсийн эзэн
байзгин боломоучуйтайтын
бына унтарга этии киллэрээ
сыгдыбылтарын. Ол эрээри кини сп
этини ылымматаба, түннэгээс түннэ
үннэ бывыбарга кыттарга, курсатэнэргээ
баламин, итизинэ ону норуут бэзатай
бынаарыахтаабын эллэлтий. Угуулж В.В.
Путины вийүүр, кинини национальный
лидер бывыгытынан билинзбит, мин
эмиз итинник заабын. Ол итин
бийнги кинизж бывыбарга кыттарыгар
быраабы, атыгтары кытта курсатэнэргээ
кылабы бизриэхгээлтий. Ол быраабы
кини түннэгээ тусла боллуурас
Аан дойдуга тынгаанынаах бывыгы
майги, экономикаба уустук юм
буруукэзбитигэр хайаатар да дойдубут
итинзэй политикатын халбаннатын
бигэ туругун дъялкыгтын сухтаахлыг
Дойдубут сарсынныгыгар эрэллээ
буолмохтаахлыг.

Сүрүн сокуоммут олохтуу
инникитин элбах сылга бынаарал
Бинизэх берилглийт конституционнаа
бырааптыгын хас биирдиини
тунааныахтаах. От ыйын 1 кунуздар
байзбитигэр уонна дойдубутугар
дьсунун суюпталалаах бынаарынын
ылыныахтаахлыт.

Мин санаам төрөөбүт дойдум норуутум инникиттээн сабыллар атын туора интэриэс суюба уонни суух дэбжаны ыраахтаабы кэмгизэг Саха автономията олохтонор да дылларыгар. бынаарынар кэммитигэр норуоппуг чулуу уолаттара сомоёголоюуну уонна или-эйзи тутупан, инникилээхтиг ётө кэрэлгэр уонна Саха сирин сайдыбытын улув Арассыйга державатын Кытта бииргэ, кини састаабыгар эрэ буолуухтаабын, онтон атын суюб суюбун ыйаллара. Билигин биңиги маннык супталаах кэмнэг дьоңунуры сыйынаннаныхтаахлыт уонни инники кэскилбит билинти ылынар бынаарыныбытыгттан тутулуктаабын ейдуух-саныха тустаахлыт.

Бирий дойдулаахтарым мина санаабын айеен, септеехтуң ыллыктааҳтык быһаарыныаҳтара дизин эрэнзбин.

Егор Афанасьевич БОРИСОВ
Арассыыйа Федерациятын
Федеральнаи Муннъабын
Федерация Сэбистин чилизин
агарнай, ас-үол политикатын гар
айылбаны туңаныыга кэмитизин
бэррессэдээлэлин солбуюааччы

ДЬОН-СЭРГЭ ОЛОБУН, ТУРУГУН ТУПСАРАР ТУҢУГАР ҮЙТЫЛЛАР

Аның информацыйнай технология уонна сибзэс сайдыята, научной-технический сайды, иштүү уонна үерзтий, тохтоло суюх үерзхтээнин елебулу ылышахтара.

Слохсүйбүт дыз кэргэн сыйнастарын харьствааны ненүе дыз кэргэнэ обону итиигээ бирижим, социалын хайрханаах судаарстыгсанай толготоо.

Бүгүн оның таралығынан көрсөткіштің
бірнеше мүндеулерін сабактастыруға болады.
Олардың бірінде көрсөткіштің таралығынан
бірнеше мүндеулерін сабактастыруға болады.

Арассыйын - улсын Устуруу наалвах элбэх норуут олпород судасыстыбага дойдубутсуверенитета тас дэйбайт тан кемускалзэх бүргүүтаа тас дойдуга олпород биир дойдлаахтарбыттыг гар вийбул. Арассыйын территориягын биир кэлимин хааччынар төннэрүүтэй.

Үйллар
Уласыстырмай, тәрілтапзар
волонтерсай хамсаанынар аныбұлға
ырындарда.

— НОВОСТИ РЕСПУБЛИКИ —

В Якутске прошел парад военной техники

В честь празднования 75-й годовщины Победы в Великой Отечественной войне и проведения Парада Победы в г. Москве состоялся автопробег в столице нашей республики. По центральным улицам г. Якутска прошла военная ретро-техника из коллекции регионального отделения ДОСААФ: бронетранспортеры, автомобили ГАЗ, грузовик ЗИС - 5, известный в народе как «трехтонка», и другие. Была представлена и современная техника: БТР-70, БТР-80. Водители встречных автомобилей гудками приветствовали колонну.

Участники парада военной техники возложили венок к памятнику воинам Великой Отечественной войны на площади Победы.

Председатель Регионального отделения ДОСААФ России по РС (Я) Сергей Соболев отметил, что коллекцию военной техники создал предыдущий председатель РО ДОСААФ России по РС (Я) Сергей Черных, который долгие годы потратил на это, собирая по крупицам. «Мы их планово отремонтировали, обновили, покрасили», - сказал

руководитель общества.

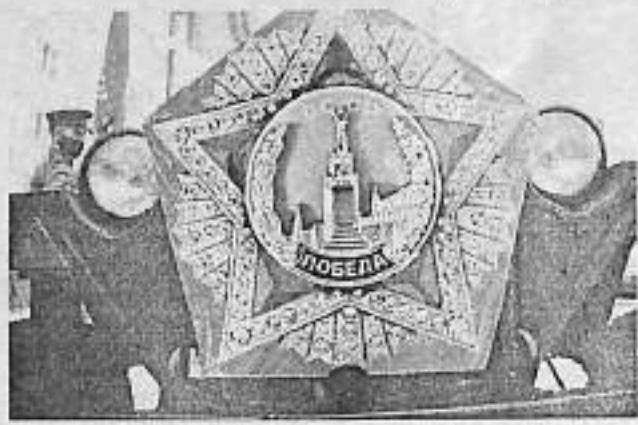
Сергей Соболев подчеркнул, что в автопробеге приняли участие ветераны боевых действий, Росгвардии, Вооруженных сил.

Николай Иванов, главный специалист отдела Минмолодежи Якутии, отметил, что эпидемиологическая ситуация не позволяет провести традиционный парад, шествие.

«Мы решили в стороне не оставаться и задействовать военную технику тех времен из раритетной коллекции ДОСААФ и провести автопробег. Техника впервые представлена на ходу», - сказал один из организаторов автопробега.

Пресс-служба Главы Республики Саха (Якутия) и Правительства Республики Саха (Якутия).

Фото Николая Борисова, ЯСИА.

— УЛУУСКА – БУ КҮННЭРГЭ —

Конституция волонтердара үлэлийллэр

Бэс ыйын 15 күнүтэн от ыйын 1 күнүгээр дээри Чурапчы улуунутар Конституцияя волонтердара үлэлийллэр. Улуус үрдүнэн барьта 35 киши волонтердуу сыйльдар. Бу тэрэзиннээ улуустаабы ычкат Координационный Сэбизитин, Чурапчыгаа волонтерский кийин, «S.A.S» Чурапчы нэшилизигин ычкатын түмсүүтүн барээтийнэллэрээ уонна да атын баатарах дьон кыттынын ылаллар. Волонтердар эбзэхинээстэрин туунан Чурапчыгааын услуорт чиистуутун ишинэн үлэлийр Волонтерский кийин салайааччыга Галина Алексеева сырдатар.

Бастакынан, волонтердар информационный пууннарынан турал, нэшилизньээ буолзары турар Төрүт сокончна киирээ көннэрүүлэргэ куоластаанын туунан инициаторын. Куоластаанын хайдах быннылаахтык, ханна, хааны ытыгларын билиннэрэбит. Бинги агитациялаабанка эрэ, тухо наадалаах көннэрүү буоларын бынааран бизэрбэйт. Маны тэнэ үтүе санаа захсыаларын сырдатабыт.

Ихининэн, ажам саастаах дьонно төлөвлөннүүригээр эрийн дынлэригээр эзэтэр тизргэнээригээр куоластаахтарын себүн билиннэрэбит уонна онно сааапкалары хомүйлабыт.

Усуунэн, бэс ыйын 25 күнүтэн от ыйын 1 күнүгээр дээри куоластаанын участактарынан ажам саастаах дьонно уонна доруудуйаларынан хааччахтаах олохтоохтерго көмөлбөхүүхээхэлтэй. Итни тэнэ билинни пандемия көминэн, нэшилизньээ тус бэйзи харыстаныгаа өндөттү үлэтийн ытыгахыт. Маны танынан волонтердар бэйзээрин баатарынан уопастыбаний катээччи буолохтарын сөл.

Ити курдук Чурапчы волонтердара күн айы ынчакка урдук ситиинилэри, ылсыбыт үлэлэригээр табыллыны баатарын.

Марфа ПЕТРОВА.

Ситии-хотуу аттестатын туттулар

Бэс ыйын 18 күнүгээр буойун-учуутал Степан Кузьмич Макаров аятынан Чурапчы гимназиятын 11-с "а", 11-с "б" кылаанын 34 обогутэрбиттэн 14-дээ илинтигээр комус мэтээли тутта.

Чурапчы гимназиятын 25-с выпүнүн салайааччылара Лена Романовна Семенова уонна Анна Прокопьевна Матвеева ийзлийн эйзэс сыйланнарыгар улутгаан, олох киэн заарыг гар атаардылар. «Быраанаидаслалыт, аныгырыгаа көрсүүхээ дизри», - дээш кас тылларын анаатылар. Гимназиаа быйыл санаанан капбит дираизктэр Юрий Слепцов уэрзээчилэргэ барыларыгар Бир кэлим экзэмпленэрин ситиинилэхтийн туттаран, талбыт идалзиргээр туттарсан, уэрзэхээ киирэллэригээр баатын этээ.

11-с "а" кылаас уэрзээчилэг Ариан Собакин уонна 11-с "б" кылаас уэрзэмийт гимназияларын бары учууталларыгар, технический үзүүнтээрэгээр махтал тылларын анаатылар. Оттон терелгүүтээр ааттарыттан Саргылаана Седалишева, Мария Заболоцкая махтал тыллары этиллэр, итизэн кылаас салайааччыларыгар сибээки дьеरбетүн туттардылар.

Дойду үрдүнэн буола турар дыантан сарэн, выпускнитары барыларын тумээ тардыбакка, анал чаанынан биир-биир ынтыгаан ситии-хотуу аттестаттарын, итизэн дираизктэри иитэр-урээрээр чааска солбайааччы Евгения Феоктистова, «Үерүү» обону сайыннаар кийинэн, улуустаабы ыбо ыспартыбынай оскуолаттан, улуустаабы үерээр-производственнай комбинаттан уонна улуустаабы услуорт салалтатыттан анал сибээтиглистибэлэри, грамоталары, махтал суркхары туттардылар.

Маны танынан гимназия кэлэктинизээ выпускнитары эзэрдэгийн биидийзлэрин көрүү буолла.

Сэмэн ЖЕНДРИНСКИЙ.

Ааспым сыллар ыңылахтарын саңарбыт хаартыскалара

Бэс ыйын 13-17 күннэртгэр Саха төрүт бырааныныгын – Урун тунах ыңыбы керсе «Сахабечээ» тэрилтэй инигэр юирэр оройоннааы ханыят эрдээсийзгэр ретро-хаартыскалар курхтарин «Инстаграм» сиңыарыга биллэрбит.

Курх иши туңумбайнан ытыглыбыта. Бастаки туңумжох, ол эбтэгэл улуус танымыгар կыйбыт үс бастын хаартыскай истихтүүмжох-өрестүүбулуктээби танымта қыттыны ылар.

Улуус туңумбайн ыкайылаахтарын - Болтоно инилигенохтообо Иван Николаевич Попов, Чурагчы

ишилигизин олохтохторо Сарыланы Дмитриевна Осипова уонна Николай Николаевич Кажанкин хаартыскаларын энгли көрүүгүтгэр таанарабыт.

Иван Николаевич иэтийн Татьяна Егоровна Бучугасова альбомуттан хаартыска (Бэс ыйын 7 күнүгээр 1989 сиңлааха Болтоно инилигизэр ытыглыбыт ыңыха).

ытыглыбыт курдук.

Николай Николаевич Кажанкин бэйэтэ туңэрбит хаартыската.

- 1985 сиңлааха Улуу Қайын 40 сиңыгар аналаах ыңыха этэ. Ити кэмээ Хатылы инилигизэр Субурууский сопхуска улалиириим.

«Ысыах» через годы ретро-хаартыскалар улуустаа туңумбайн ыкайылаахтарын ессе тегүл эзэрдэлээн туран, 2020 сиң иккис анарыгар «Сана олох» ханыят альтернативний көрүнэр суртууну бэлэхтийбит!

Марфа ПЕТРОВА.

— ТЫА ХАНАЙЫСТАБАТА —

«Меркурий» үлэтийн тухунан

Булгучулаах залогийн бэлэн эзэрнээсийн сертификация «Меркурий» системээ Арассыйыа Федерациятыгэр үлэтийр судаарыстыбанай суюлалаах буолар. Бу системээ асуулго куттала сух буолуун хазчныар, судаарыстыбанай бэлэн эзэрнээсийн хонтуруолу аар бородуусууданан эрнэрэг бэлэн эзэрнээсийн арыаллын докумооннаар оногуллаплара булгучулаах.

2020 сиң бэс ыйын 6 күнүнээс туруунан, «Меркурий» системээз веструбулукуз урдунэн 40584 күнээс тыа ханаайыстыбатын бородуусуудын эрдитэн таңаарынандарытка-ааччылар регистрациян аасыттар.

Саха ереструбулукатин урдунэн 2020 сиңа 2 462 558 залогийн бэлэн эзэрнээсийн докумоононтулуплубуц, инилэгтэн «Погашенай статуска» - 1 656 138, «оформленный статуска» - 770 971. Синий ууказ 164 685 бэлэн эзэрнээсийн сертификат оногуллубуц. 2019 сиң от ыйын 1 күнүтэн ыла тыа ханаайыстыбатын бородуусуудын таңаарынандарытка-ааччылар регистрациян аасыттар.

Саха ереструбулукатин урдунэн 2020 сиңа 2 462 558 залогийн бэлэн эзэрнээсийн докумоононтулуплубуц, инилэгтэн «Погашенай статуска» - 1 656 138, «оформленный статуска» - 770 971. Синий ууказ 164 685 бэлэн эзэрнээсийн сертификат оногуллубуц. 2019 сиң от ыйын 1 күнүтэн ыла тыа ханаайыстыбатын бородуусуудын таңаарынандарытка-ааччылар регистрациян аасыттар.

Соо Бырбытальстыбатын Бэрэссаадэтэлин солбуйзачы Денис Белозеровын тулгуустар олохтоо бэйэнни салайыны муниципалный урганнаарын уонна судаарыстыбанай булаас сиңрилзэх урганнаарын кытта залогийн бэлэн эзэрнээсийн сертификация веструбулукузээз улэтийн туруулун туңунан муньзын ыттар. Сорох улуустар видеоконференция ненүүе кытталлар.

Чурагчы улуунтугар Цербер залогийн эзэрнээсийн уопсайа 2068 тэрилтэй, урбаанынгын уонна биридиилэн дён судаарыстыбанай бэлэн эзэрнээсийн хонтуруолу көрөр бородуусуудын (эт, уут, түүнчлах ыылт уод.а.) эрзинэн дарькантанлар 2020 сиң бэс ыйын 4 күнүнээс туруунан «Меркурийга» 40 348 бэлэн эзэрнээсийн сертификат суруллубуц.

Петр Андреев, Россельхознадзор Саха ереструбулукатээби салалтатын судаарыстыбанай инспекционэр.

Мин бугун Чурагчы улуунтуган төрүттээх, Арассыйыа Федерациятын уолсай уөрэхтээнинин бочуоттаах үлэхүйтэй, Российской Федерации сурналтыстарын союуң чилиэн, Саха ереструбулукатэй чилиэн, уөрэхтээнинин түйгүн, ово-аймах эзгэтийрээзлэх сиң үлэхүйтэй уопуттаах, түйзүн катоогориялаах шитээччи, обону сизр-майе өттүнэн таба шитийг анаммыт элбэх кинигээр аалтардара, саха далбар хотуна Парасковья Ивановна Попова туңунан кэлсизхлийн барабын.

Мин Парасковья Ивановналын Дьюкууский куорат 10-с нүемэрдээх «Туллукчан» обо сайдар кинигэр бири балехе улзгийбин. Кини үлэтийр опус баринилзэх уонна эзгэтийнээс Эзэрэг дылы, кини үлэтийн спорор кини. Кини оболору дынгизх сахалтын түүнчина, төрөөтүү тулыларын кыра саастарын талтырга, убаастырга күннээс ийтерүэртэр.

Ол курдук, кини саабаабыт «Мин саха обутобун» дизн байрайыгынан, балехутгүйр үлэхүүн кэллигэйт. Кылгастык байрайык ис хоноон байгаардааха, балехе надизэл ахсын бири күннэ сахалтын күнгүүллар. Оборогрут букун опус күттэглэр, эрдээтэн бэлэн энгэлээр. Итээчилчин, итэллэчилчин бары сахалтын тэннэбүт, төрөөтүү тулыгыман санарабыт, остоуройалары уонна кэлсээнэри истэбүт, таабырын тайсабыт, сахалтын хамсанылаах оннүүлар соннөоноллор. Бу күн хайсан да алаадын астаныллар. Сарыардаттан балех саалтагар хас биридийн обо олопосторо сахалтын олбохторунан киэрэгтийлэр, тегүүр оствул сахалтын ийтийн-хомуунан туолар. Унун оствулга хабылык, хаамыса уонна мас ынахтар ууруллаллар. Оборогрут балехе юирээт да, оствул оннүүтүнан онньюобугуунан бараллар. Обо барыта мустубутун юнна, төбүүннээн спорон, алгыс алаадытын амсайаллар. Дээ, ити киннэ саха күннэ сабаланар.

Кини саха фольклорун туттан, оболору ис хоноон нөхүв элбэхээ үерээтэр. Обону сизр-майы өттүнэн таба ийтер-үерээтэр хайсажа «Сизр-майы дойдтуугар айан» дизн оскуолаба киризин иннинээби саастаах оборогрут аналаах авторской кинигээзэх. Биниги букингизи, күн бүгүнгээ дээр үлэбигүйр олус туңаныбүт. Мин бу киниги «Бичикэ» көреет ылбыйм, ол саана Парасковья Ивановна билээт эмийн. Билигин кинигэ авттарын кытта биригээ улаллии сиңдээрбүттэн астынабын, үербийн уонна дыллонобун.

Парасковья Ивановна бири эмийн обону умсугутар уонна интэрэзигэгээр дарьгынан балех итэллэчилээр дуобакка унуйтуу болар. Ол түмүгэр биниги балехутгүйр оболору бары дафыны дуобаты талтаатылар, себүлээн-кэрхэсэн сонснууллар, күн гайы умсугуйан турал дарькантанлар. Кээх сиңийлээр да кэлэн эрэллэр. Ол курдук, байылт оболорбут куораттаацы курхтээнилээр бирийтээх мизстээз тигистилэр.

Парасковья Ивановна обону опус

— ТҮҮЛҮҮДЭЭХ БИИР ДОЙДУЛАХПЫТ —

Итээччи дизайн саамай дьоллоох кини

тургэнник ваабарга үэрээтэр ураты нынмалаах. Кини обо тус уратын учуюттаан, ис кутун таба тайлан, сымнастык сыйыннаар, бэйтигэр итэбэтэр, обону кытта биридиилэн тусла-тусла дарьктаанар. Ол ини кини кырчааннаарыттын кытта уолсай тылы була охсор. Түмүэр биниги балехутгүйр оболору барыта кэризтэдээр, сүттүүр буолан, унуйзантан оскуолаба баран эрэллэр. Онтон тереппүүтэр үерүүлэр, астынлылары ате кестер.

Парасковья сиңийлээр уонна декоративнай мастары уннэрэр интэрэзиний дарьктаах. Унуйзантан территорииягэр кини уннэрбит черемухалара, акациялары ситэн-силигэлэн эрэллэр. Олордор араас кэрэ сиңийлээр сайн айын чагийг унзлэллэр.

Түмэн этхэх, Парасковья Ивановна сурун ийтэр-үерээтэр нынмаларын буолаллар.

- Обону күннэ аван бастан балех боруогун таыллааттарын кытта сири туомуу тууцан, уу сахалтын тылынан - энүнэн арчылыр уратыта.

- Эт-сийн хамсанытын киннитэн обону хайсан да обтирие онотторуута;

- Дуобакка балех оботун барытын тэнээ дарьктыра, «Дуобат дыкти хонуутугар» дизн куруүнгүй үлэгтийнтэй;

- Саас арассаада олордуугарын ылсынта, онно оболору комелтүннэртэй;

- Оону букубаары тургэнник аахтарарага, бэйэтэ тусла нынматынан үертийтэй;

- Уолуттаах итээччи биынтынан, обону сизр-майы өттүнэн иитигээ анаммыт угус ыстайтайлардааба уонна кинигээрээзээ. Киннэтээ ол муслут матырывалын обону иитигээ табыт түннэйтэй.

- Кини оболор тус сайдарын табыт түннэйтэй. Ол курдук оболорго туу үерэлтийн, ким тугу хайдах ылбымытын, уруундайдарын, аппликацияларын кинигээзээр түмэн уонна бэлэхтэнэн инийтэй, анаалтыстаанына.

- Обо сайдар ситимин таба тайлан, кини ылынтар түгнин муччу түллэхэ, обо күннээс сайдарын тууцар ситимээхтийн эзлэхийнта, ылыннарылаахтык бидетен, кинилэри кытта истинник капсэтийт;

- Кини обобо уонна тереппүүтэр истин-иинрэх сылына;

- Тереппүүтэр уөрэхтээнинэ анаммыт анал мунууха солун ыстайтайларын, авторский кинигээрин, субэлзэрин-амаларын таңаарыт. Тереппүүтэр кытта бири ситим сибээни олохтоону;

- Территориаа куех зона киниригэр бийтийн сэмэй ылаатын эмзээклилэснэйт. Ол курдук, бэйэтэ тулыннаарыт акацияларын, черемухаларын арассаадаларын уулаанга абалан олордуута;

- Кини чахчы идэтийн тобору баылаабыт итээччи болан, излэхтийн убаастылын ылын ылбыйта, бэйэтэ тусла көрүүлэхээ, баий уолуттаах бирийлэхээ итээччи болар. Кини тереппүүт итэбэлэн, талтлын уонна эрэлэн ылынта.

Итээччи дизайн саамай дьоллоох кини. Кини кыт-кыралы, ыл-ыравас ааныллары ийтэр дизайн Парасковья Ивановна куруүк суб-согуу түллэхэйн зэрэг итээччиээр. «Мин үлэбэр кун айын үерэ - үерэ, сүүре-сүүрэз кэлэбин» диирин эзбэхтийтэй.

Түгнин түннэйтэй, кэллигэбин Парасковья Ивановна, оскуолаба киризин иннинээби саастаах оболору уөрэхтээнин 100 сиңлааха убулуйтунэн уонна кини байылт убулуйдээзээ. Оссе да кэлэн киннээрийн ыччакка бэйэнт муслут кылаажынан үерээтэй, унай турдизнээр. Доруобай буол, оссе да унунук үлэлээ, айа-тута сырт.

Катерина Гаврильевна БУРНАШЕВА, Саха ереструбулукатин түүрэйрийн түйгүн, Дьюкууский куорат 10-с нүемэрдээх обону сиңийннаар «Туллукчан» унайт түүрэйрийтэй.

— ИСПОЛНЕНИЕ БЮДЖЕТА —

Приложение № 344 от 17.06.2020 года вновь-членской сессии IV созыва
Настоящего Совета депутатов МО «Чулымский наслег»
Источником финансирования дефицита бюджета:
МО «Чулымский наслег» в размере 1000000

	Источники финансирования дефицита, в том числе	тыс. рублей
1	Муниципальные ценные бумаги	1 608,7
1.1	Приложение основного долга	0,0
1.2	Погашение основного долга	
2	Кредиты, полученные от кредитных организаций	0,0
2.1	Приобретение основного долга	
2.2	Погашение основного долга	0,0
3	Бюджетные кредиты, полученные от других бюджетов	0,0
3.1	Приобретение основного долга	
3.2	Погашение основного долга	0,0
4	Изменение остатков средств бюджета	3 808,7
4.1	Увеличение остатков средств бюджета	-104 888,4
4.2	Уменьшение остатков средств бюджета	100 498,1
5	Иные источники внутреннего финансирования дефицита, в том числе:	-2 000,0
5.1	Акции и иные формы участия в бюджетах муниципальной собственности	0,0
5.1.1	Приобретение от продажи акций	
5.1.2	Приобретение акций	
5.2	Земельные участки, находящиеся в муниципальной собственности	0,0
5.2.1	Приобретение от продажи земельных участков	
5.2.2	Приобретение земельных участков	
5.3	Исполнение муниципальных бюджетов	
5.4	Бюджетные кредиты, предоставленные центром страны и властями Российской Федерации	-2 000,0
5.4.1	Погашение (возврат) бюджетных кредитов	-2 000,0
5.4.2	Предоставление бюджетных кредитов	0,0
6	Прочие источники внутреннего финансирования дефицита	0,0
6.6.1	Погашение долгов	

— ПОЛИЦИЯ МУННУГА —
«COVID-19»
ТИЭМЭТИН ТУХАНАЛЛАР

Билинки олох сизринэн мошенниктар дьону албынныры сыалтан араас саңа нымалары булаллар. Ол күрдүк аан дойду үрдүнэн тарбаммыт “COVID-19” ъарызы тиэмэтиң киэнник туттар буоллулар.

Мошенниктар тустаах киңизхэ зрийн, араас ененү онороллорун туунан кэпсизхтэрин сеп. Холобур кредит төлөвнүүнүн жөнөм бизрий, посуубуйя, компенсация онгоруутун, авиабилиети төннөрүү, волонтерство туунан уонна да атын тустаах киңи кынбалжатыгар сеп тубзиннэрэн, киңизхэ ылышннарылаах гына кэпсизхтэрин сап.

Мяннык түгэнгэ хайа да уустук баланыннъяба киирбит буоллахытына, бэйзүйт банковской каартыгт дааннайын, паролун этимэн. СМС ненүү талебуру онсруу туунан сообщение каллэжинэ, онно эллисти ныттымаа.

Р.Е. АДАМОВ,
РФ ИДЫМ Чурапчы улууңугар отделынын участковай
уполномоченнай, полиция капитана.

НАСЛЕЖНЫЙ СОВЕТ ДЕПУТАТОВ
МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ «ХОПТОГИНСКИЙ НАСЛЕГ»
ЧУРАЛЧИНСКОГО УЛУСА (РАЙОНА)
РЕСПУБЛИКИ САХА (ЯКУТИЯ)

РЕШЕНИЕ №11

23 июня 2020г.

О НА

образования «Холтогинский наслег» Чурапчинского улуса (района)
Республики Саха (Якутия)

На основании Федерального закона «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан РФ», ч. 3 ст. 8 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)» от 28.09.2011г. №816-IV, Устава муниципального образования «Холотгинский наслег», наслежный Совет депутатов РЕШИЛ

1. Назначить муниципальные выборы муниципального образования «Холгунинский наслег» Чурапчинского улуса (района) Республики Саха (Якутия) на 13.09.2020г.

2 Настоящее решение вступает в силу после опубликования на официальном сайте МО «Хоттогинский наслег» и обнародования путем вывешивания на информационном стенде МО «Хоттогинский наслег».

глава муниципального образования «Хотогийский наслег»
Чурапчинского улуса (района) Республики Саха (Якутия),

Совета депутатов муниципального образования «Хотогийский наслег» Чурапчинского улуса (района) Республики Саха (Якутия).

—КОР-СЭРГЭЭ—

HBK CAXA

«Саха» НКИХ ханаалын
бэс ыйын 29 - от ыйын 5 кунуунээби бырагыраамата

HBK SAXA

